

LIBRI

www.libridergi.org

Epigrafi, Çeviri ve Eleştiri Dergisi

Journal of Epigraphy, Reviews and Translations

Sayı VI (2020)

A. GÜVELOĞLU, *Antik Çağ'da Beslenme ve Damak Tadı*.
İstanbul 2018. Pinhan Yayıncılık, 272 sayfa.

ISBN: 9786059460750

Çiğdem ÖNER

Libri: Epigrafi, Çeviri ve Eleştiri Dergisi'nde bulunan içeriklerin tümü kullanıcılara açık, serbestçe/ücretsiz "açık erişimli" bir dergidir. Kullanıcılar, yayıncıdan ve yazar(lar)dan izin almaksızın, dergideki kitap tanıtımlarını, eleştirileri ve çevirileri tam metin olarak okuyabilir, indirebilir, dağıtabilir, çıktısını alabilir ve kaynak göstererek bağlantı verebilir.

Libri, uluslararası hakemli elektronik (online) bir dergi olup değerlendirme süreci biten kitap tanıtımları, eleştiriler ve çeviriler derginin web sitesinde (libridergi.org) yıl boyunca ilgili sayının içinde (Sayı VI: Ocak-Aralık 2020) yayımlanır. Aralık ayı sonunda ilgili yıla ait sayı tamamlanır.

Dergide yayımlanan eserlerin sorumluluğu yazarlarına aittir.

Atıf Düzeni Ç. Öner, *Antik Çağ'da Beslenme ve Damak Tadı*. Yazar: A. Güveloğlu, *Libri* VI (2020) 167-168.

Geliş Tarihi: 15.06.2020 | Kabul Tarihi: 25.06.2020

Elektronik Yayın Tarihi: 03.07.2020

Editörya: Phaselis Research Project
www.libridergi.org

**A. GÜVELOĞLU, *Antik Çağ'da Beslenme ve Damak Tadı*. İstanbul 2018. Pinhan
Yayıncılık, 272 sayfa. ISBN: 9786059460750**

Çiğdem ÖNER *

Kitabın yazarı Ali Güveloğlu'nun kısa bir özgeçmişi (1) ile başlayan eser, İçindekiler (5-6), yazarın bu kitabı neden yazdığını bizlerle paylaştığı Önsöz (9-10), Kısaltma Listesi (12) ve Resimler Listesi (13) ile devam etmektedir. Yöntem ve Teknik Açıklamalar (15-18) bölümünde, yararlanılan kaynak ve yöntemlerden bahsedilmekte, ayrıca Hellen ve Roma uygarlıklarının beslenme kültürü ve damak tadı ile ilgili ilk kaynağın da MÖ 1450'de Girit adasındaki alfabesinin Linear B olan tabletler olduğu aktarılmaktadır. Giriş (19-28) bölümü ile kitap hakkında özet bilgi verilmiş, kaynak kullanımında antik kaynaklara öncelik verildiği belirtilmiştir.

Bir Masada İki Tabak (29-102) isimli bölüm, kitabın birinci bölümüdür. Bu bölümün 1. Sunuş (29-30) alt başlığında, MÖ 2. yüzyıl başlarında Roma'nın Doğu ile etkileşiminin sonucu olarak, Hellen-Latin kültürlerinin iç içe geçtiği ve yeme içme kültürlerinin de aynı etkileşimin izlerini taşıdığı aktarılmaktadır. 2. Nasıl Besleniyorlar? (30-46) bölümünde, merkeze ilk önce 2.a. Hellenler (30-38), daha sonra 2.b. Romalılar (38-46) alınmış, her iki kültüründe benzerlikleri, farklılıkları incelenmiş, yemek yeme alışkanlıkları, kullandıkları mutfak malzemeleri kazılarda ele geçen bulguların da desteği ile anlatılmıştır. 3. Hellen Edebiyatında Beslenme ve Damak Tadı (46-73) alt başlığı, 3.a. Destan Geleneği (46-53), 3.b. Nesrin Getirdikleri (53-37), 3.c. Komedi ve Beslenme (67-73) isimli üç bölüme ayrılmış ve antik yazarların örneğin Homeros'un aktardığı beslenme şekilleri ile arkeolojik kazılarda ele geçen bulguların her zaman örtüşmediği, destanlarda sıradan insanların yaşam detaylarından çok daha farklı bir yaşam aktarıldığı, o döneme ait nesir eserlerinde de lezzet arayışları için yapılan gezilerin, aşırı proteinle beslenmenin verdiği zararların konu edildiği metinlerin olduğu, son bölümde de komedi ile beslenme ilişkisi incelenmiştir. 4. Latin Edebiyatında Beslenme ve Damak Tadı (73-101)'nin içeriğini, kronolojik olarak Romalılardan daha eski olan Hellenlerin Romalılar üzerindeki etkilerinin anlatıldığı 4.a. Hellen Etkisi (73-76) alt başlığı, yazarının Apicius olduğu De re Coquinaria isimli antikçağ yemek kitabının incelendiği 4.b. Latin Edebiyatında Gastronomi (76-89), Latin şiirinin ele alındığı 4.c. Pastoral Yazın ve Beslenme (89-98) ve son olarak da en önemli temsilcilerinin Titus Maccius Plautus ve Publius Terentius Afer olduğu 4.d. Latin Komedi ve Beslenme (98-101) konuları oluşturur. Birinci bölüm, 5. Değerlendirme (101-102) ile sonlanır.

İkinci bölümde, Kalabalık Masaların Etrafında (103-131) adını taşıyıp ve adından da anlaşıldığı üzere, antikçağda hakimiyet süren tabakanın beslenme ve damak tadı tercihlerini merkezine alarak, bize 1. Sunuş (103-104), 2. Tiranlar ve Krallar (104-109), 3. Hellenistik Dönem Kralları (109-116), 4. Gücün Doruğu: İmparator Sofraları (116-130), 5. Değerlendirme (130-131) alt başlıkları ile aktarmakta, özellikle imparatorların ya da gücü elinde tutanların halka festivaller düzenleme yolu ile gönül kazanma yolunu seçtiklerini ve görkemli davetler vererek rakip sınıfa gösteriş yap-

* Ph.D., Akdeniz Üniversitesi, Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü, Akdeniz Eskiçağ Araştırmaları Anabilim Dalı, Antalya. bozoglu.oner.cigdem@gmail.com | 0000-0002-8473-5842

tıklarını, değerlendirme bölümünde vurgulamaktadır.

Önce Düşün Sonra Ye! (133-162) bölümü, beslenme ve mitolojinin işlendiği üçüncü bölümdür ve 1. Sunuş (133-134), 2. Mitoloji ve Beslenme (134-149), 3. Felsefe ve Beslenme (149-161), 4. Değerlendirme (161-162) alt başlıklarından oluşmaktadır.

Dördüncü bölüm, Aşçı ile Tava (163-192)'ya ayrılmış, 1. Sunuş (163-164), 2. Arkaik Dönem Geleneği (164-167), 3. Aşçı ve Ekibi (168-177), 4. Mutfak ve Pişirme Ekipmanı (177-191), 5. Değerlendirme (191-192) alt başlıklarında, arkeolojik kazıların, antikçağda mutfak ve mutfak gereçleri konusunda, çok faydalı ve somut cevaplar verdiğini, bugüne kadar Hellen evlerinde özel bir mutfak alanının ortaya çıkartılmadığını, büyük davetlerde özel bir aşçı ve ekibinin yemek hazırladığını, eğitimin önemli olduğunu ve aşçılık eğitimi için en önemli okulların Sicilya'da bulunduğunu aktarmıştır.

Son bölüm olan beşinci bölüm, Ne Yedięine Dikkat Et! (193-227) adını taşımaktadır ve bu bölümde yeme-içme kültürü ile sağlık ilişkisi antikçağ özelinde, 1. Sunuş (193-194), 2. Antik Çağ'da Tıbbın Gelişim Evreleri ve Dört Salgı Teorisi (194-213), 2.a. Hellen Tıp Bilgisinin Kökenleri ve Uygulamaları (194-204), 2.b. Roma Deneyimi (204-209), 2.c. Dört Salgı Teorisi (209-213), 3. Besinler ve Sağlık (213-226), 4. Değerlendirme (226-227) alt başlıkları ile detaylandırılmıştır.

Yazarın kitabının bir özeti gibi sunduğu Sonsöz (229-233) bölümü ile devam eden kitaba ait son bölümler ise Küçük Sözlük (235-244), Bibliyografya (245-258), Dizin (259-264) ve yayınevi tarafından çıkartılmış diğer kitaplara ait bilgilerin verildiği (265-272) bölümlerdir.